

COBISS®

Kooperativni online bibliografski sistem i servisi

COBISS3/Elektronski izvori

V6.12-00

Priručnik za korisnike

Institut informacijskih znanosti, Maribor, Slovenija

IZUM®

© IZUM, 2017.

Naslov originala: COBISS3/Elektronski viri, V6.12-00; junij 2017

COBISS, COMARC, COBIB, COLIB, IZUM so zaštićene robne marke u posedu javnog zavoda IZUM.

Oracle i Java su zaštićene robne marke kompanije Oracle Corp. ili kompanija koje su vlasnički povezane sa njom.

Druge upotrebljene robne marke pripadaju njihovim vlasnicima.

Priručnik uključuje sve dopune od izdanja prve štampane verzije priručnika juna 2014. godine do danas. Sadržaj je usklađen s funkcionisanjem programske opreme COBISS3, V6.12-00 i važi i za sve sledeće verzije programske opreme do opoziva ili do objavljivanja nove elektronske verzije priručnika.

© IZUM, poslednje promene sadržaja: jun 2017, prevod: avgust 2017.

ISSN 2385-9822

SADRŽAJ

PREDGOVOR.....	PREDGOVOR-1
O UPUTSTVIMA.....	O UPUTSTVIMA-1
1 UVOD.....	1-1
2 KUPOVINA ELEKTRONSKIH IZVORA.....	2-1
2.1 Kupovina paketa ili licence za samostalni e-izvor.....	2.1-1
2.1.1 Unos paketa/licence.....	2.1-1
2.1.2 Brisanje paketa/licence.....	2.1-3
2.2 Avansno plaćanje.....	2.2-1
2.3 Plaćanje.....	2.3-1
2.4 Opšti postupci.....	2.4-1
3 OBAVEZNI PRIMERAK ELEKTRONSKIH PUBLIKACIJA.....	3-1
3.1 Prijem.....	3.1-1
3.1.1 Unos licence.....	3.1-1
3.1.1.1 Unos više licenci.....	3.1-2
3.1.2 Izdavanje potvrde o prijemu.....	3.1-2
3.2 Reklamiranje.....	3.2-1
4 VEZA SA PORTALIMA ZA POZAJMICU E-KNJIGA.....	4-1
4.1 Kupovina licence za pozajmicu e-knjiga.....	4.1-1
4.2 Unos podataka o paketu.....	4.2-1
4.2.1 Uključivanje licenci za pozajmicu u paket.....	4.2-1
4.2.1 Prenos licence za pozajmicu u drugi paket.....	4.2-1
4.3 Avansno plaćanje.....	4.3-1
4.4 Plaćanje.....	4.4-1
4.5 Pozajmica e-knjige.....	4.5-1
4.6 Opšti postupci.....	4.6-1
5 DRUGI POSTUPCI U SEGMENTU.....	5-1
5.1 Održavanje podataka o partnerima.....	5.1-1
5.2 Održavanje podataka o kontima.....	5.2-1
5.3 Priprema predloga konta.....	5.3-1
5.4 Podešavanje numeratora dokumenata.....	5.4-1
6 VEZA SA DRUGIM SEGMENTIMA I BIBLIOGRAFSKIM BAZAMA PODATAKA.....	6-1
6.1 COBISS3/Nabavka.....	6.1-1
6.2 COBISS3/Pozajmica, COBISS2/Pozajmica.....	6.2-1
6.3 COBISS3/Ispisi.....	6.3-1
6.4 COBISS3/Upravljanje aplikacijama.....	6.4-1
6.5 COBISS+.....	6.5-1

Dodaci

A	ISPISI	DODATAK A-1
A.1	Ispisivanje	Dodatak A.1-1
A.2	Opis ispisa.....	Dodatak A.2-1
A.2.1	Potvrda o prijemu obaveznog primerka – E	Dodatak A.2-1
A.2.2	Reklamacija za obavezni primerak – E.....	Dodatak A.2-1
B	SPISKOVI.....	DODATAK B-1
B.1	Spisak ispisa.....	Dodatak B.1-1
B.2	Unos ulaznih parametara za pripremu ispisa	Dodatak B.2-1
B.2.1	Spisak E-SPI-01	Dodatak B.2-1
B.2.2	Spisak E-SPI-02.....	Dodatak B.2-1
B.2.3	Spiskovi E-SPI-03 i E-SPI-04.....	Dodatak B.2-1
B.3	Opis ispisa.....	Dodatak B.3-1
B.3.1	E-SPI-01: Spisak licenci za pozajmicu	Dodatak B.3-1
B.3.2	E-SPI-02: Spisak paketa/licenci.....	Dodatak B.3-1
B.3.3	E-SPI-03: Spisak pozajmljenih e-knjiga – po naslovima i broju pozajmica.....	Dodatak B.3-2
B.3.4	E-SPI-04: Spisak nepozajmljenih e-knjiga – po naslovima.....	Dodatak B.3-2
C	UTROŠAK SREDSTAVA	DODATAK C-1
C.1	Spisak ispisa.....	Dodatak C.1-1
C.2	Unos ulaznih parametara za pripremu ispisa	Dodatak C.2-1
C.2.1	Izveštaji E-US-01, E-US-02, E-US-05 i E-US-06	Dodatak C.2-1
C.2.2	Izveštaji E-US-03 i E-US-04	Dodatak C.2-1
C.2.3	Izveštaj E-US-07.....	Dodatak C.2-2
C.3	Opis ispisa.....	Dodatak C.3-1
C.3.1	E-US-01: Plaćanje računa – po kontima/vrsti troškova	Dodatak C.3-1
C.3.2	E-US-02: Plaćanje računa sa odbijenim ulaznim PDV-om – po kontima/vrsti troškova	Dodatak C.3-2
C.3.3	E-US-03: E-US-03: Plaćanje avansa – po kontima	Dodatak C.3-2
C.3.4	E-US-04: Plaćanje avansa sa odbijenim ulaznim PDV-om - po kontima	Dodatak C.3-3
C.3.5	E-US-05: Plaćanje posrednih troškova nabavke – po kontima.....	Dodatak C.3-4
C.3.6	E-US-06: Plaćanja posrednih troškova nabavke sa odbijenim ulaznim PDV-om – po kontima.....	Dodatak C.3-5
C.3.7	E-US-07: Preplaćeni iznosi – po dobavljačima	Dodatak C.3-6
D	STATISTIKE.....	DODATAK D-1
D.1	Spisak ispisa.....	Dodatak D.1-1
D.2	Izbor podataka za pripremu ispisa.....	Dodatak D.2-1
D.3	Unos ulaznih parametara za pripremu ispisa	Dodatak D.3-1
D.3.1	Statistike E-STA-L01, E-STA-L02, E-STA-L03, E-STA-L04, E-STA-L05, E-STA-L06 i E-STA-L07	Dodatak D.3-1
D.3.2	Statistike E-STA-P01 i E-STA-P02.....	Dodatak D.3-1
D.3.3	Statistika E-STA-POZ01	Dodatak D.3-1
D.3.4	Statistika E-STA-B01	Dodatek D.3-2
D.4	Opis ispisa	Dodatak D.4-1
D.4.1	E-STA-L01: Licence za pozajmicu – po vrsti licence/ponuđaču	Dodatak D.4-1
D.4.2	E-STA-L02: Licence za pozajmicu – po jeziku/UDK broju.....	Dodatak D.4-1

PREDGOVOR

COBISS3 je naziv za treću generaciju programske opreme koju je IZUM razvio za potrebe funkcionisanja COBISS sistema. Prva generacija programske opreme zvala se ATLASS, za njom je usledila programska oprema sa istim nazivom kao i COBISS sistem (koju sada zovemo COBISS2), a najnovija programska oprema je COBISS3, koja je razvijena na osnovu objektno-tehnologije.

S novom koncepcijom u proces razvoja programske opreme COBISS3 uključena su nova oruđa za objektnu analizu, planiranje, izvođenje i upravljanje konfiguracijama.

Jedna od arhitektonskih karakteristika programske opreme COBISS3 jeste njena troslojna koncepcija: korisnički interfejs, poslovna logika i baza podataka. Sva tri sloja povezuje objektni model RMI (*Remote Method Invocation*), a za baze podataka koristi se Oracle.

Programska oprema COBISS3 razvijena je u Javi koja nije samo programski jezik, jer omogućuje funkcionisanje programske opreme u različitim okruženjima:

- korisnički interfejs (Windows 98/Windows 7/ME/2000/XP/Vista, Linux, Mac)
- poslovna logika (Windows 2000/XP, Linux)
- baza podataka (Windows 2000/XP, Linux)

Programska oprema COBISS3 sadrži devet segmenata:

- COBISS3/Katalogizacija
- COBISS3/Nabavka
- COBISS3/Serijske publikacije
- COBISS3/Elektronski izvori
- COBISS3/Fond
- COBISS3/Pozajmica
- COBISS3/Međubiblioteka pozajmica
- COBISS3/Ispisi
- COBISS3/Upravljanje aplikacijama

COBISS3/Katalogizacija je centralni segment COBISS3 programske opreme koji podržava uzajamnu katalogizaciju u okviru kooperativnog online

bibliografskog sistema i servisa COBISS. Omogućuje izvođenje postupaka u radu sa bibliografskim i normativnim zapisima u različitim bazama podataka: pretraživanje i pregledanje zapisa, kreiranje i uređivanje zapisa, preuzimanje zapisa iz COBIB-a i različitih stranih baza podataka, razrešavanje duplikata, razrešavanje lokalnih bibliografskih zapisa i razdruživanje normativnih zapisa. Svi postupci obrade bibliografskih izvora i postupci u radu sa normativnim zapisima izvode se u jedinstvenom interfejsu za katalogizaciju.

COBISS3/Nabavka je segment koji bibliotekama omogućuje automatizaciju sledećih postupaka nabavke monografskih publikacija: kupovina građe koja uključuje izbor za naručivanje građe, naručivanje građe, pretplatu naručene građe, prijem naručene građe i plaćanje primljene građe; prijem građe razmenom i slanje građe za razmenu; prijem i slanje obaveznog primerka, prijem poklona i evidentiranje drugih načina prijema građe; reklamiranje neprispere građe, prispele građe, primljenog dokumenta za plaćanje avansa i primljenog računa; održavanje podataka o partnerima i kontima te podešavanje numeratora.

COBISS3/Serijske publikacije je segment koji omogućuje automatizaciju sledećih postupaka nabavke serijskih publikacija: kupovina publikacija koja uključuje izbor za naručivanje publikacija, naručivanje publikacija, otkazivanje narudžbine, pretplatu i plaćanje publikacija; prijem publikacija razmenom, obaveznog primerka i poklona te druge načine prijema; održavanje podataka o modelima izlaženja te izvođenje kontrole dotoka; slanje publikacija za razmenu i slanje obaveznog primerka; reklamiranje svezaka koje nedostaju, primljenog dokumenta za plaćanje avansa i primljenog računa; održavanje podataka o partnerima i kontima te podešavanje numeratora.

COBISS3/Elektronski izvori je segment koji bibliotekama omogućuje automatizaciju sledećih postupaka nabavke elektronskih izvora: kupovina paketa i licenci za samostalne elektronske izvore, pretplatu elektronskih izvora i plaćanje elektronskih izvora, prijem obaveznog primerka elektronskih publikacija, povezivanje sa portalima za pozajmicu e-knjiga, održavanje podataka o partnerima i kontima i podešavanje numeratora.

COBISS3/Fond je segment koji uključuje sledeće postupke: dodavanje polja 996/997 i 998 te unos i menjanje podataka u tim poljima, kopiranje podataka u polja 996/997, menjanje statusa u više polja 996/997 u zapisu, menjanje podataka u poljima 996/997 preko inventarskih brojeva ili brojeva za pozajmicu, sortiranje polja 996/997 u zapisu, formiranje kompleta, ispis nalepnica, inventarisanje monografskih publikacija, otpis primeraka monografskih publikacija koje nedostaju posle inventara. Prilikom vođenja fonda serijskih publikacija moguće je inventarisanje serijskih publikacija, priprema i uređivanje modela izlaženja, beleženje dotoka publikacija na osnovu modela izlaženja, podrška u postupcima povezivanja i razvezivanja svezaka te otpis svezaka i godišta serijskih publikacija. Segment uključuje i sledeće postupke: kreiranje dodatnih lokalnih zapisa, prenos polja 996/997 iz jednog bibliografskog zapisa u drugi, prikaz zapisa u COMARC formatu, pregled stanja primeraka u pozajmici, upis napomene za pozajmicu, ispis spiska prinova, podešavanje numeratora za dodavanje inventarskih brojeva, tekućih brojeva u signaturi i brojeva za pozajmicu, prikaz spiska biblioteka, dopunjavanje podataka o građi multimedijским sadržajem, proveravanje i izbor izdvojene bibliotečke građe i uređivanje podataka za koordinaciju nabavke.

COBISS3/Pozajmica je segment koji omogućuje bibliotekama automatizaciju sledećih postupaka: upis i promenu podataka o članovima, brisanje podataka o članu, promenu broja članske karte, ispis nalepnice za člansku kartu, pozajmicu građe van biblioteke ili za čitaonicu, produženje roka pozajmice, promenu datuma isteka, vraćanje građe s mogućnošću izbora člana ili bez te mogućnosti, rezervacije zauzete i slobodne građe, vraćanje građe sa zadržkom, evidentiranje izgubljene građe, ispis reversa za člana i prenos podataka iz referensne baze podataka o studentima. Za serijske publikacije mogu se odrediti stalne rezervacije i evidentirati cirkulacija pojedinih svezaka serijskih publikacija. Biblioteke koje su pozajmicu organizovale po odeljenjima mogu odvojeno voditi evidenciju pozajmice po odeljenjima, međueljenski pozajmiti građu iz matičnog odeljenja u posluženo odeljenje, potom pozajmiti tu građu članu u posluženom odeljenju, vratiti građu u bilo koje odeljenje te pretraživati građu po katalogu u pojedinačnim odeljenjima. Kod pojedinih primeraka građe, za potrebe pozajmice omogućen je upis napomene o primerku, a kod pozajmljene građe i upis privremene napomene. U lokalnom katalogu može se potražiti građa ili pojedini primerci, mogu se pogledati bibliografski podaci i podaci o stanju fonda, a može se dobiti i informacija o tome kome je građa pozajmljena, ako nije slobodna. Podaci o upisanim članovima mogu se pretraživati prema različitim kriterijumima i zatim se, u obliku spiska, ispisati i na štampaču. Biblioteke koje svojim članovima naplaćuju određene usluge mogu ažurirati cenovnik, evidentirati i podmiriti potraživanja, ispisati račun, obrisati potraživanje, stornirati podmirena potraživanja, zaključiti blagajnu i pregledati blagajničke transakcije. Za članove koji kasne sa vraćanjem građe mogu se pripremiti i ispisati opomene. Bibliotekama je omogućeno menjanje sadržaja obrazaca za opomene, vremenskih parametara pozajmice, menjanje kalendara radnog vremena biblioteke, menjanje parametara za elektronsko obaveštavanje članova, podešavanja ograničenja broja pozajmljenih primeraka, broja produženja i rezervacija, perioda važenja članstva za pojedine kategorije članova, menjanje web adrese sa podacima za kontakt i obaveštenjima u vezi sa servisom Moja biblioteka. Bibliotekama je omogućeno i izvođenje automatizovanih postupaka pozajmice u odeljenju mobilne biblioteke (u bibliobusu), upotreba RFID knjigomata i RFID čitača na pultu za pozajmicu.

COBISS3/Međubibliotečka pozajmica je segment koji uključuje sledeće postupke: evidentiranje zahteva naručioca za MP, rezervaciju građe domaće biblioteke, naručivanje građe kod dobavljača ili u magacinu, evidentiranje prijema građe od dobavljača ili iz magacina, dostavljanje građe naručiocu, vraćanje građe naručioca i vraćanje građe dobavljaču ili u magacin. Uključuje i pripremu i ispostavljanje računa za pravna lica – partnere koji nastupaju kao naručioci ili platiše obavljenih usluga, pripremu obaveštenja za naručioce i dobavljače, održavanje podataka o partnerima i cenovniku te podešavanje numeratora.

COBISS3/Ispisi je segment koji omogućuje oblikovanje različitih vrsta ispisa, kao što su različiti obrasci, poslovni akti, statistike itd. Ispisi se pripremaju na osnovu podataka iz svih segmenata programske opreme COBISS3. Pripremljene ispise možemo poslati na štampač ili elektronskom poštom. Tipski ispisi za pojedine segmente oblikuju se u IZUM-u.

COBISS3/Upravljanje aplikacijama je segment koji bibliotekama omogućuje ažuriranje podataka o domaćoj biblioteci i partnerima te uvid u podatke o korisnicima sistema.

Priručnik uključuje sve dopune od izdanja prve verzije štampanog priručnika do danas. Sadržaj je usklađen s funkcionisanjem trenutno važeće verzije programske opreme COBISS3 i važi za svaku buduću verziju programske opreme do opoziva ili do objave nove elektronske verzije priručnika. Sadržaj priručnika je pohranjen i dostupan na portalu **Obrazovanje** izborom opcije *E-priručnici*, a sadržaju na portalu se može neposredno pristupiti i iz menija **Pomoć** u programskoj opremi COBISS3.

U cilju lakšeg razumevanja funkcionisanja programske opreme, u priručnik Osnovna uputstva COBISS3 dodat je rečnik s definicijama upotrebljenih izraza.

Informacije i pomoć možete dobiti na sedištu nacionalnog COBISS centra koji je odgovoran za COBISS sistem u vašoj državi (podaci za kontakt objavljeni su na poslednjoj strani priručnika).

---

1 UVOD

Segment COBISS3/Elektronski izvori podržava **nabavku elektronskih izvora** (u daljem tekstu e-izvora) **koji su objavljeni na internetu ili računarskim mrežama**.

Postupke nabavke e-izvora možemo izvoditi za građu za koju u lokalnoj bazi podataka postoji bibliografski zapis, kao i za svu ostalu građu.

Nabavku e-izvora na fizičkim nosiocima podržavaju segmenti COBISS3/Nabavka i COBISS3/Serijske publikacije.

U uputstvima su opisani svi osnovni postupci za nabavku e-izvora koje možemo izvoditi u segmentu COBISS3/Elektronski izvori.

Definicija e-izvora

U e-izvore ubrajamo različite baze podataka: e-knjige, e-serijske publikacije i baze podataka. Biblioteke mogu nabaviti paket (zbirku) e-izvora ili samostalni e-izvor (npr. web rečnik). Pri tom, obično je reč o kupovini **licence** za pristup e-izvorima za određeni period. Biblioteka može kupiti e-izvor i kao trajno vlasništvo, a kupovinom postaje vlasnik sadržaja. E-izvorima pristupamo ili tako što ih pregledamo na web adresi ili tako što ih pozajmljujemo i učitavamo u mobilni uređaj za čitanje ili neki drugi mobilni uređaj. Možemo pozajmiti pre svega e-knjige. Pozajmica protiče po sličnim principima koji važe za pozajmicu štampane knjige.

Uslovi za izvođenje osnovnih postupaka

Pre početka izvođenja postupaka nabavke građe u segmentu COBISS3/Elektronski izvori moramo:

- upisati ponuđače e-izvora sa kojima sklapamo ugovore o licenci u bazu podataka o partnerima
- otvoriti konta u kojima vodimo doznake, trošenje i stanje namenski prikupljenih sredstava za kupovinu e-izvora
- postaviti početne vrednosti numeratora dokumenata

Kupovina e-izvora

Prilikom kupovine e-izvora upisujemo podatke o **paketu** ili o **licenci** za samostalni e-izvor i o sklopljenom **ugovoru o licenci**. Ako za e-izvor postoji bibliografski zapis u lokalnoj bazi podataka, podatke o licenci možemo povezati sa bibliografskim zapisom.

Avansno plaćanje

Pre nego što primimo račun od dobavljača možemo dobiti predračun, avansni račun, ponudu za plaćanje ili neko drugo obaveštenje o iznosu zahtevane uplate

	pre kupovine paketa e-izvora ili pojedinačne licence. Na osnovu primljenog dokumenta dobavljaču plaćamo <i>avans</i> .
Plaćanje	Na osnovu <i>računa</i> plaćamo paket, licencu za pozajmicu e-knjige, naknadu za upotrebu e-knjige, članarinu ili DRM zaštitu (<i>Digital rights management</i>) građe.
Obavezni primerak e-izvora	Primljene obavezne primerke e-izvora evidentiramo kao <i>licence</i> . Obvezniku šaljemo potvrdu o prijemu. Kada obavezne primerke želimo da dobijemo od obveznika koji je dužan da ih pošalje nacionalnoj deponitarnoj biblioteci, pripremamo reklamaciju.
Veza sa portalima za pozajmicu e-knjiga	COBISS sistem omogućuje vezu sa onim portalima za pozajmicu e-knjiga koji se mogu povezati sa COBISS sistemom. Prilikom prijave člana biblioteke na portal, proveravaju se podaci za autentikaciju člana. Prilikom kupovine licence za pozajmicu e-knjige na portalu ponuđača, podaci o licenci programski se upisuju u segment COBISS3/Elektronski izvori. Svaki put kada član biblioteke pozajmi e-knjigu, to se programski beleži u segmentu COBISS3/Pozajmica ili COBISS2/Pozajmica. Istovremeno se u segmentu COBISS3/Elektronski izvori osvežavaju i podaci o pripadajućoj licenci.
Veza s ostalim segmentima	Segment COBISS3/Elektronski izvori povezan je sa segmentima COBISS3/Nabavka, COBISS3/Serijske publikacije, COBISS3/Pozajmica ili COBISS2/Pozajmica, COBISS3/Ispisi i COBISS3/Upravljanje aplikacijama.
Privilegija za rad u segmentu	U segmentu COBISS3/Elektronski izvori mogu raditi svi koji imaju privilegije za rad u segmentima COBISS3/Nabavka i COBISS3/Serijske publikacije.

---

4 VEZA SA PORTALIMA ZA POZAJMICU E-KNJIGA

U poglavlju je opisana veza sistema COBISS.XX sa portalima ponuđača za pozajmicu e-knjiga, koji se mogu povezati sa COBISS sistemom.

Preduslov je da se ponuđač e-knjiga i NCC dogovore o razmeni podataka preko web servisa.

Kada na portalu ponuđača za pozajmicu e-knjiga **kupimo licencu za pozajmicu određene e-knjige**, podaci o licenci programski se upisuju u podatke o licencama za pozajmicu u segmentu COBISS3/Elektronski izvori. Ako bibliografski zapis ne postoji u lokalnoj bazi podataka, automatski se preuzima tom prilikom iz uzajamne baze podataka.

Podaci o licencama za pozajmicu se u COBISS3 upisuju i menjaju samo programski prenosom s portala e-knjiga. Podatke ne možemo menjati ručno.

Preporučuje se da **licencu za pozajmicu uključimo u paket e-knjiga**. Pakete može oblikovati i sam ponuđač. Ako ponuđač nema pakete, sami oblikujemo paket u COBISS3 (npr. osnovni paket, paket za određenu godinu itd.). Prilikom unosa podataka o paketu unosimo i podatke o sklopljenom ugovoru s ponuđačem.

Pre nego što primimo račun od dobavljača možemo dobiti predračun, avansni račun, ponudu za plaćanje ili neko drugo obaveštenje o iznosu zahtevane uplate. Na osnovu primljenog dokumenta dobavljaču plaćamo **avans**.

Na osnovu **računa** plaćamo paket, licencu za pozajmicu e-knjige, naknadu za korišćenje e-knjige, članarinu ili DRM zaštitu građe.

Kada član biblioteke **pozajmi e-knjigu** na portalu ponuđača, podaci o pozajmici programski se beleže u segmentu COBISS3/Pozajmica ili COBISS2/Pozajmica.

Podaci o kupljenim licencama za pozajmicu i o pozajmicama e-knjiga vide se u segmentu COBISS+¹, servisu Moja biblioteka i web aplikaciji Najčitanije knjige.

Potpoglavlja:

---

¹ U vašoj državi se možda koristi starija verzija web kataloga COBISS/OPAC

- Kupovina licence za pozajmicu e-knjiga
- Unos podataka o paketu
- Pretplata
- Plaćanje
- Pozajmica e-knjige
- Opšti postupci

4.1 KUPOVINA LICENCE ZA POZAJMICU E-KNJIGA

Prilikom kupovine licence za pozajmicu e-knjige na portalu e-knjiga u segmentu COBISS3/Elektronski izvori programski se kreira nova licenca u klasi **Licenca za pozajmicu**. Ako bibliografski zapis za tu e-knjigu još uvek ne postoji u lokalnoj bibliografskoj bazi podataka, tom prilikom se automatski preuzima iz uzajamne baze podataka..

Za licencu upisujemo sledeće podatke:

- broj koji na jedinstven način označava licencu
- ID licence ponuđača: identifikaciona oznaka koju određuje ponuđač
- oznaka važenja licence: atribut „Važeće“ ima vrednost *Da*
- naslov
- ISBN
- COBISS.XX-ID:
- oznaka ponuđača ili portala e-knjiga (npr. *Biblios*)
- vrsta licence koja može imati jednu od sledećih vrednosti: *osnovni paket, vremenski zakup pristupa, arhivski primerak, besplatni primerak, zakup pozajmica, trajni pristup, trajno vlasništvo, drugo*.
- datum i vreme početka važenja licence
- datum i vreme isteka važenja licence
- broj istovremenih pozajmica
- broj slobodnih pozajmica
- cena
- korisničko ime
- datum unosa

Svaka promena podataka o licenci beleži se i može joj se pristupiti preko dugmeta **Promene**.

Beleže se i broj zakupljenih pozajmica i datum kupovine; podaci su dostupni preko dugmeta **Kupovine, pozajmice**.

U COBISS3 ne možemo sami unositi podatke o novoj licenci za pozajmicu ili menjati podatke o već upisanoj licenci za pozajmicu. Ovi podaci se prenose sa portala e-knjiga.

Podaci o načinu nabavke i vrsti izvora programski se popunjavaju u licenci prilikom uključivanja licence u paket (v. pogl. 4.2.1).

Licenca za pozajmicu e-knjiga su osnov za prikaz podataka o dostupnosti e-knjiga u bibliotekama u COBISS+¹, u uzajamnoj bazi podataka COBISS.XX, kao i u lokalnim bazama podataka (katalogima) biblioteka.

---

¹ U vašoj državi se možda koristi starija verzija web kataloga COBISS/OPAC.

---

6 VEZA SA DRUGIM SEGMENTIMA I BIBLIOGRAFSKIM BAZAMA PODATAKA

U poglavlju je opisan način na koji je segment COBISS3/Elektronski izvori povezan s drugim segmentima programske opreme COBISS3 i COBISS2 te bibliografskim bazama podataka.

Potpoglavlja:

- COBISS3/Nabavka
- COBISS3/Pozajmica, COBISS2/Pozajmica
- COBISS3/Ispisi
- COBISS3/Upravljanje aplikacijama
- COBISS+¹

---

¹ U vašoj državi se možda koristi starija verzija web kataloga COBISS/OPAC.

6.5 COBISS+

Licence za pozajmicu e-knjiga osnov su za prikaz podataka o dostupnosti e-knjiga u bibliotekama u COBISS+¹, u uzajamnoj bazi podataka COBIB.XX, kao i u lokalnim bazama podataka (katalogima) biblioteka.

Član može da pregleda spisak trenutno pozajmljenih e-knjiga u Mojoj biblioteci. Pozajmljene e-knjige su uključene u spisak Istorija pozajmljene građe, kao i u web aplikaciju Najčitanije knjige.

---

¹ U vašoj državi se možda koristi starija verzija web kataloga COBISS/OPAC.